

Wonen en zorg in Woudenberg

Behoefte wonen en zorg tot 2030

Stec Groep aan opdrachtgever gemeente Woudenberg

Esther Geuting, Erik de Leve & Sven Beekers
17 mei 2018

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Uw situatie en vragen.....	3
1.2	Onze aanpak	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Conclusies en adviezen	4
2.1	Reken op behoefte aan circa 50 extra intramurale zorgwoningen en circa 135 extra extramurale zorgwoningen tot 2030.....	4
2.2	Verwacht vooral behoefte aan wonen met somatische zorg en gehandicaptenzorg	4
2.3	Zorgaanbieder verwachten vooral behoefte aan zorg door vergrijzing	5
2.4	Plannen zorgaanbieders klein ten opzichte van de toekomstige vraag	6
2.5	Adviezen	6
3	De vraag naar wonen en zorg in Woudenberg	9
3.1	Woudenberg blijft groeien, vergrijzing én vergroening	9
3.2	Extramuralisering en groeiende rol domotica in de zorg.....	10
3.3	De actuele vraag naar wonen en zorg in Woudenberg	11
3.4	Groeiende behoefte aan intramurale en extramurale zorg tot 2030.....	12
3.5	Een groeiende vraag is te verwachten van jongeren en jongvolwassenen, die behoefte hebben aan een vorm van intensievere begeleiding of begeleid wonen.....	14
4	Het aanbod aan wonen en zorg in Woudenberg	16
4.1	Inventarisatie van plannen en huidig aanbod van zorgpartijen.....	16
4.2	Uitbreidingsplannen van zorgpartijen in Woudenberg	18
	Bijlage: begrippen	19
	Bijlage: voorzet beleidsstuk 2018 - 2022	21

1 Inleiding

1.1 Uw situatie en vragen

In het verleden heeft u het onderzoek 'met zorg wonen in Woudenberg' opgestart. U vraagt ons nu het voorliggende preconcept te actualiseren en verder compleet te maken.

Het gaat hierbij concreet om twee belangrijke vragen:

- Actuele kwantitatieve en kwalitatieve behoefte in beeld van wonen met zorg in Woudenberg, goed gefundeerd en onderbouwd met input van de zorgpartijen.
- Gefundeerde aanbevelingen over hoe als Woudenberg om te gaan met de gesignaleerde kwantitatieve en kwalitatieve behoefte.

1.2 Onze aanpak

Om tot beantwoording van uw vragen te komen brengen we eerst de demografische ontwikkelingen in Woudenberg in beeld en de trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de (veranderende) zorgvraag. Vervolgens kijken we naar het huidig aantal zorgbehoevenden in Woudenberg. We gaan in op zowel intra- als extramuraal wonende zorgbehoevenden. Vervolgens geven we een indicatie van de te verwachten vraag naar wonen en zorg tot 2030 op basis van demografische prognoses. Hierbij zoomen we expliciet in op de ontwikkeling van de verschillende leeftijdsgroepen en typen zorg binnen Woudenberg. Ook bespreken we de te verwachten behoefte met de actieve zorgpartijen in Woudenberg. Tot slot confronteren we de behoefte uiteindelijk met de plannen van zorgaanbieder binnen Woudenberg. Dit onderzoek geeft u input voor uw te voeren woon- en zorgbeleid nu en in de toekomst.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zetten we de belangrijkste conclusies en onze adviezen op een rij. De achterliggende informatie volgt in de hoofdstukken hierna. Hoofdstuk 3 gaat in op de demografische ontwikkelingen en trends en ontwikkelingen op het gebied van wonen en zorg en in hoofdstuk 4 werken we de analyses voor de toekomstige behoefte aan wonen en zorg verder uit.

2 Conclusies en adviezen

In dit hoofdstuk zetten we de belangrijkste conclusies en adviezen op een rij. De achterliggende analyses vindt u in hoofdstuk 3.

2.1 Reken op behoefte aan circa 50 extra intramurale zorgwoningen en circa 135 extra extramurale zorgwoningen tot 2030

We verwachten tot 2030 een toename van circa 50 zorgbehoevenden met behoefte aan een intramurale zorgwoning en circa 135 zorgbehoevenden met behoefte aan een extramurale zorgwoning.

Behoefte extramurale zorg groeit relatief sterk (133 personen), grotendeels somatisch

Extramurale zorgwoningen zijn aangepaste, zelfstandige woningen, met de mogelijkheid om zorg af te nemen. Op dit moment zijn er in Woudenberg circa 265 personen die extramurale zorg ontvangen. Naar verwachting loopt dit aantal tot 2030 op naar circa 400 personen, een groei van circa 135 personen. De groei van het aantal extramurale zorgbehoevenden komt vooral voort vanuit de sterk groeiende groep ouderen met behoefte aan somatische zorg (zorg bij chronische lichamelijke ziektes). In paragraaf 2.2 gaan we hier op in. De uitgebreide cijfermatige analyse is terug te vinden in paragraaf 3.2.

Behoefte intramurale zorg groeit met circa 50 personen, grotendeels VG, PG en somatisch

Intramurale zorg is zorg gecombineerd met een onafgebroken verblijf in een instelling. Het gaat om zorg in een verpleeghuis of verzorgingshuis, instelling voor gehandicapten of instelling voor cliënten met langdurige psychische problemen. Op dit moment zijn er in Woudenberg circa 290 personen die intramurale zorg ontvangen. Naar verwachting loopt dit aantal tot 2030 op naar circa 340 personen, een groei van ongeveer 50 personen. De (groei van de) groep intramurale zorgbehoevenden bestaat voor een groot deel uit verstandelijk gehandicapten (VG) en daarnaast uit somatische en psychogeriatrische (PG) zorg. In paragraaf 2.2 gaan we hier op in. De uitgebreide cijfermatige analyse is terug te vinden in paragraaf 3.2.

2.2 Verwacht vooral behoefte aan wonen met somatische zorg en gehandicaptenzorg

Prognoses voor Woudenberg laten een groei van het aantal jongeren en ouderen zien. Het aandeel huishoudens in de leeftijdsgroep 35 tot 65 jaar krimpt. Hierna gaan we in op de kwalitatieve vraag die deze demografische ontwikkeling met zich meebrengt. Deze vraag sluit op hoofdlijnen aan bij groepen zoals deze zijn onderscheiden in de preconceptrapportage “Met zorg wonen in Woudenberg” van de gemeente Woudenberg. Zie het tekstkader op de volgende pagina.

IN WOUDENBERG SPECIFIEK AANDACHT VOOR VIER GROEPEN

In de preconceptrapportage “Met zorg wonen in Woudenberg” worden vier groepen onderscheiden die in het bijzonder aandacht verdienen binnen Woudenberg. Het gaat om:

- senioren met een zorgbehoefte, waaronder de licht dementerende doelgroep;
- inwoners met een licht verstandelijke beperking;
- een groep met behoefte aan Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ);
- jongeren (16-27 jaar) met een (toekomstige) behoefte aan begeleiding bij het wonen/het dagelijks zelfstandig leven.

Toename ouderen leidt tot groeiende vraag somatische zorg, grotendeels extramuraal

De toename van het aantal ouderen in Woudenberg leidt tot een toenemende vraag naar (wonen met) somatische zorg. In totaal gaat het om een toename van circa 115 somatische zorgvragers. Dit type zorg is grotendeels geëxtramuraliseerd. Het gaat om ongeveer 105 extramurale en 15 intramurale somatische zorgbehoevenden. Daarnaast zien we ook een toename van het aantal psychogeriatrische zorgbehoevenden als gevolg van de aanhoudende vergrijzing. Het gaat om circa 10 extramurale en 15 intramurale zorgbehoevenden met een PG-indicatie.

Toename jongeren in Woudenberg leidt onder ander tot groei aantal verstandelijk gehandicapten

Als gevolg van het ouder worden van huidige zorgbehoevenden met gehandicaptenzorg in combinatie met een groeiend aantal jongeren in Woudenberg, waarvan een deel verstandelijk gehandicapt is, zien we een aanhoudende behoefte aan (wonen met) gehandicaptenzorg. In totaal gaat het om een toename van circa 25 verstandelijk gehandicapten. Deze zorg is grotendeels intramuraal. Het gaat om een toename van ongeveer 10 extramurale en 20 intramurale zorgbehoevenden.

Een groeiende vraag is te verwachten van jongvolwassenen, die behoefte hebben aan een vorm van begeleid wonen

Ook de vraag van jongeren en jongvolwassenen neemt (naar verwachting) toe. Op basis van de demografische ontwikkeling, verwachten we geen zeer sterke toename, maar bij vergelijking van cijfers van het aantal cliënten uit 2016 en 2017 blijkt een grote toename. Dit komt deels doordat beleid meer vorm heeft gekregen gedurende 2016 en 2017. We raden u aan dit goed (te blijven) monitoren. Op basis van demografische ontwikkelingen, verwachten we tot 2030 een toename van de behoefte aan verblijfsvormen voor jongeren met circa 5 stuks. Als gevolg van het toenemende aantal jongeren zal ook de vraag naar andere jeugdzorg zoals ondersteuning bij gedrag en dagbegeleiding toenemen.

2.3 Zorgaanbieder verwachten vooral behoefte aan zorg door vergrijzing

In deze paragraaf geven we de verwachten van de zorgaanbieders kort weer. Uit alle reacties blijkt dat de zorgaanbieders zien dat de behoefte aan zorgplaatsen en zorgaanbod naar de toekomst toe vergoot moet worden, met name door de vergrijzing en door de toename van de doelgroep jongeren.

Zorggroep Charim

Charim ervaart vanuit de achterban dat er toenemende (zorg)woningvraag is vanuit de groeiende groep ouderen in Woudenberg, maar weet dit nog niet te kwantificeren. Nu ervaart zij al dat ouderen uit Woudenberg moeten uitwijken naar andere gemeenten.

Zorgboerderij Breehoef

Voor Breehoef is geen wachtlijst, maar de beschikbare plaatsen zitten wel altijd vol. Ook wordt er een verschuiving waargenomen naar zorgbehoefte vanuit mensen met zwaardere indicaties.

Reinaerde

Reinaerde ziet een toename van de vraag naar beschermd wonen (intramuraal) vanuit jongeren met een lichte verstandelijke beperking die niet in aanmerking komen voor een indicatie van het ClZ. Reinaerde onderzoekt of deze groeiende groep kan worden opgevangen op het terrein van Heygraeff. Daarnaast verwacht Reinaerde ook een verandering in de doelgroep: een vermindering op de langere termijn van cliënten met aangeboren hersenletsel en daardoor verschuiving naar cliënten met niet-aangeboren hersenletsel.

Woonzorgboerderij Moriahoeve

Moriahoeve geeft aan dat de zorgvraag van ouderen sterk zal stijgen. Hierdoor neemt onder andere de behoefte aan zorgwoningen en andere woonvormen, waar zorg extramuraal afgenomen kan worden, sterk toe. Dit is een ontwikkeling die zich overal in Nederland voordoet.

Beweging3.0

Beweging3.0 geeft aan de vraag in de gaten te houden en mee te bewegen met de behoefte. De cliënten van Beweging3.0 zijn ouderen met psychogeriatrische of somatische problematiek. Door de toename van het aantal/aandeel ouderen, zal deze vraag naar zorg toenemen.

2.4 Plannen zorgaanbieders klein ten opzichte van de toekomstige vraag

Zorgaanbieders hebben beperkte plannen

Uit de bij de zorgaanbieders opgevraagde informatie blijkt dat deze in omvang beperkte uitbreidingsplannen hebben. Wel ontwikkelt Reinaerde 24 plaatsen, waarvan 15 ter vervanging zijn van bestaande plaatsen en 9 een uitbreiding van het aanbod.

Minder concreet zijn de wens of de ideeën van Moriahoeve en Leliezorggroep om de capaciteit op termijn uit te breiden.

Plannen zijn niet voldoende om groeiende vraag op te vangen

Wanneer de vraag naar intramurale plaatsen, zoals we in onze prognose voorzien, toeneemt met 50 stuks, dan voldoet de toename van de capaciteit van Reinaerde met slechts 9 eenheden niet. Hiermee is nu nog een tekort in de plannen tot 2030 van in totaal ongeveer 40 eenheden.

Ook neemt de behoefte aan extramurale zorg toe. Wanneer hiervoor ook niet voldoende capaciteit wordt gecreëerd (door middel van dagbesteding, ambulante zorg/zorg aan huis of andere voorzieningen), dan ontstaat hier ook een tekort. Een deel van de extra vraag aan ongeveer 135 extramurale zorgwoningen kan binnen de bestaande woningvoorraad worden gerealiseerd (door aanpassing van deze woningen), maar een deel zal ook binnen nieuwe plannen gerealiseerd moeten worden. Met name binnen de bestaande bouw is nu nog niet duidelijk wat de mogelijkheden (in kwantiteiten en kwaliteiten) zijn.

2.5 Adviezen

Monitor regelmatig de vraag, het aanbod en daarmee de behoefte

Met dit onderzoek geven we een inschatting van de verwachte vraag naar intramurale en extramurale zorg in de gemeente Woudenberg voor nu en enkele momenten in de toekomst. We benadrukken dat dit een inschatting betreft en dat door de gewijzigde wet- en regelgeving, de omvang van de benodigde (intramurale en extramurale) zorg moeilijk te bepalen is. Door het aanbod en de druk op het aanbod regelmatig te monitoren, krijgt u een beter beeld van de ontwikkeling van de behoefte aan extra zorgplaatsen, zowel intramuraal als extramuraal. Ga daarom regelmatig met de zorgaanbieders in gesprek en bepaal samen met hen welke indicatoren u hiervoor kunt hanteren. Denk hierbij aan wachtlijsten, inschrijftijden, afwijzingen, regionale uitwisselingen, leegstand, uitbreidingsplannen of juist het samenvoegen van locaties. De optelsom van de verschillende zorgaanbieders leidt tot een meer compleet beeld van de totale zorgmarkt in de gemeente Woudenberg.

Voor het monitoren van de vraag en daarmee inzicht in de mate waarmee de capaciteit daar kwalitatief en kwantitatief op aangepast kan en/of moet worden, zijn de volgende indicatoren van belang. Onderstaande lijst is echter geen uitputtende lijst. Samen met de zorgaanbieders kunt u (op regionaal niveau) ook besluiten om nog meer beschikbare indicatoren te gebruiken, zoals:

- Wachtlijsten
- Bezettingsgraad
- Bestede uren van organisaties, overuren van personeel en werkdruk
- Aantal uitgeweken zorgvragers (indien beschikbaar) naar andere gemeenten en/of buiten de regio
- Aantal 'import' van buiten de gemeente die zorg binnen Woudenberg afneemt
- Kwalitatieve input van de aanbieders

Zet samen met de zorgaanbieders in op het kwalitatief en kwantitatief goed aansluiten op de vraag

Op basis van de input die we bij de zorgaanbieders hebben opgehaald, de verwachte ontwikkeling van de klantengroepen/zorgvragers en de plannen, zien we een tekort aan intramurale en extramurale zorgplaatsen in de gemeente ontstaan. Hier kunt u met planvorming nu nog goed op inspelen door te bezien op welke locaties mogelijk meer zorgplaatsen gerealiseerd kunnen worden.

Kijk op het regionale niveau naar (specifiek) zorgaanbod

Zorgaanbieders zoals Beweging3.0 en Reinaerde bieden een breed spectrum aan intramurale zorgplaatsen/woningen aan. Het is echter niet altijd mogelijk om al deze zorg binnen iedere gemeente apart aan te bieden, ondanks dat u graag uw inwoners van alle zorg wilt voorzien. Soms moeten daarom zorgvragers verhuizen naar een zorgwoonlocatie buiten uw gemeente.

Houd rekening met het huidige aanbod en de verwachte zorgvraagontwikkeling op regionaal niveau: een toename van de zorgvraag in de gehele regio naar specifieke zorg, kan leiden tot uitbreiding van zorgwooneenheden op een bestaande locatie, of tot het oprichten van een nieuwe locatie. Ga hierover met omliggende gemeenten en regionaal opererende zorgaanbieders in gesprek. Dit kan door het opzetten van een regionaal woonzorg-overleg.

Met de vestiging van Heygraeff is in de gemeente Woudenberg op dit moment al een zeer specialistische en grote zorgaanbieder gevestigd. Hiermee heeft de gemeente Woudenberg een specifiek profiel, waarmee zij nu niet alleen de regio bedient, maar zelfs cliënten van de buiten de regio bedient.

Naast Heygraeff kan gemeente Woudenberg, op basis van onze analyses en de gesprekken met de zorgaanbieders, samen met de zorgaanbieders het aanbod aan verblijfsvoorzieningen voor jongeren vergroten. Gemeente Woudenberg kent binnen de regio een relatief sterke toename van het aantal jongeren.

Naast de specifieke (intramurale) zorgvoorzieningen is in de gemeente Woudenberg het aanbod aan ambulante begeleiding thuis groot. Dit zal echter naar verwachting wel moeten toenemen, door de toenemende vergrijzing en extramuralisering (het langer thuis wonen). Een andere vorm van zorg organiseren (een tussenvorm voor zelfstandig wonen en begeleid wonen, bijvoorbeeld begeleid groepswonen) kan zeer goede oplossingen bieden.

Bij het kiezen voor de spreiding van zorglocaties op het niveau van de regio, is het van belang om wel enkele factoren mee te nemen. Allereerst geldt dat de cliënten zoveel mogelijk zorg binnen de eigen wijk of buurt moeten kunnen afnemen. Indien dat niet mogelijk is (door clustering van zorgvoorzieningen kan er immers voldoende 'massa' ontstaan om zorg beter en efficiënter aan te bieden), dan kunt u als gemeente en als regio er voor kiezen om zorg te clusteren. De volgende afwegingen zijn daarbij van belang:

- De beschikbare locaties binnen de gemeente Woudenberg moeten goed voldoen voor de vestiging of uitbreiding van een (nieuwe)zorgvoorziening.
- Het aanbod en de spreiding daarvan moet goed aansluiten op de behoefte, zowel kwalitatief als kwantitatief.
- Houd rekening met het aanbod in omliggende gemeenten en voorkom onnodige 'concurrentie'.

- Bekijk de mogelijkheden om combinaties van zorgvoorzieningen te maken, bijvoorbeeld door intramurale voorzieningen ook beschikbaar en bereikbaar te maken voor extramurale zorgvragers.

Stimuleer bewoners/eigenaren actief in het levensloopbestendig maken van hun eigen woning

De grootste opgave binnen de woningmarkt voor de aankomende jaren is het aanpakken van de bestaande voorraad. Met name de bestaande woningvoorraad die in bezit is van oudere huishoudens. Deze woningen voldoen nu vaak nog wel aan de wensen en eisen van de bewoners, maar zullen op termijn, zeker wanneer fysieke ongemakken en gebreken gaan voordoen door veroudering, minder goed passen. Ook zijn oudere huishoudens minder geneigd om te investeren in hun woning (verduurzaming en levensloopbestendig maken) als dit al financieel of bouwkundig mogelijk is. Als gemeente raden we u aan om actief uw inwoners te informeren over de noodzaak om te verduurzamen en te investeren in de mogelijkheid om langer goed thuis te kunnen blijven wonen. Dit past meer en meer in de tijd van de terugtrekkende overheid en de zelforganiserende maatschappij. Hiermee voorkomt u dat later veel huishoudens 'overvallen' worden door het feit dat inwoners vooral zelf veel dingen moeten regelen.

Geef ruimte aan eigen initiatieven wonen en zorg

De groep burgers die nadenkt over hoe ze wonen en zorg zelf willen regelen (in de eigen buurt of kern) wordt wel steeds groter. Deze groepen bewoners komen ook steeds vaker zelf met ideeën en initiatieven. De diversiteit van deze initiatieven is groot. Gemeenten, zorgaanbieders en woningcorporaties zullen daardoor meer in gesprek moeten gaan met bewoners om vanuit alle nieuwe mogelijkheden en initiatieven van elkaar te leren en goede zorg aan te kunnen bieden. Voordeel hiervan is wel dat de zorg vaak effectiever en efficiënter aangeboden kan worden, omdat een groot deel ook om buurtparticipatie draait.

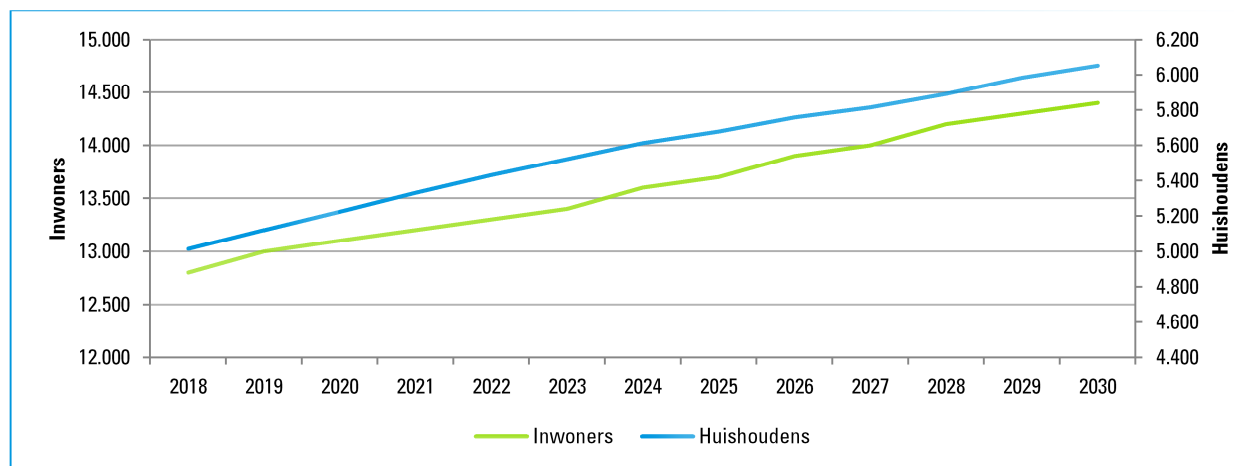
3 De vraag naar wonen en zorg in Woudenberg

3.1 Woudenberg blijft groeien, vergrijzing én vergroening

Sterke groei aantal inwoners, relatieve groei aantal huishoudens nog sterker

Op basis van de Primos prognose 2017 zal de Woudenbergse bevolking met 13% toenemen tot ongeveer 14.400 inwoners in 2030. Gelijktijdig neemt ook het aantal huishoudens toe. Onder invloed van de relatieve toename van het aantal eenpersoonshuishoudens en huishoudens zonder kinderen groeit het aantal huishoudens harder dan het aantal inwoners. Het aantal huishoudens stijgt tot 2030 met ruim 20% waardoor er bijna 1.100 huishoudens bij zullen komen.

Figuur 1: geprognostiseerde bevolkingsontwikkeling (linker as) en huishoudensontwikkeling (rechter as) 2017-2030

Bron: Primos 2017, bewerking Stec Groep (2018).

Groei gevolg van vergrijzing én vergroening

De groei van het aantal huishoudens in Woudenberg komt de komende jaren voornamelijk tot stand door de groei van het aantal oudere huishoudens. In het bijzonder de groep 75-plushuishoudens maakt een flinke groei door. Het aantal huishoudens van 75 tot 85 jaar neemt met ruim 60% toe, terwijl het aantal 85-plushuishoudens meer dan verdubbelt (+121%). Tegelijkertijd groeit ook de groep jonge huishoudens tot 35 jaar (+35 tot 40% tot 2030) relatief hard. In Woudenberg is dus sprake van zowel vergrijzing als van vergroening. Dit heeft gevolgen voor de vraag naar (wonen met) zorg. Hier gaan we in het volgende hoofdstuk nader op in. Daar waar de groep jonge en de groep oudere huishoudens relatief sterk groeien, groeit de totale groep hier tussen nog maar licht tot 2030. In de specifieke leeftijdsklasse 45 tot 55 jaar zien we zelfs een krimp in het aantal huishoudens.

Tabel 1: ontwikkeling reguliere huishoudens naar leeftijdsklasse Woudenberg 2018-2030

Leeftijdsgroep	Huishoudens		Ontwikkeling 2018-2030	
	2018	2030	In aantal	In percentage
15-25 jaar	110	155	45	39%
25-35 jaar	630	855	220	35%
35-45 jaar	770	875	105	14%
45-55 jaar	1.030	815	-215	-21%
55-65 jaar	870	1.010	145	17%
65-75 jaar	825	955	135	16%
75-85 jaar	560	900	345	61%
85 + jaar	220	485	265	121%
Totaal	5.015	6.055	1.040	21%

Bron: Primos2017 (ABF), bewerking Stec Groep (2018). Aantallen zijn afgerond op 5-tallen, hierdoor kunnen optellingen verschillen.

3.2 Extramuralisering en groeiende rol domotica in de zorg

Naast demografische ontwikkelingen hebben ook trends en ontwikkelingen zoals de extramuralisering en de potentieel groeiende rol van domotica in de zorg invloed op de behoefte aan (wonen met) zorg in Woudenberg.

Extramuralisering en overgang AWBZ naar Wlz

Om de zorg betaalbaar te houden, meer te laten aansluiten op de specifieke persoonlijke situatie en mensen langer thuis te kunnen laten wonen is in de afgelopen jaren het scheiden van wonen en zorg ingevoerd. Dit wordt extramuralisering genoemd. Daar waar wonen en zorg eerst samen werden vergoed vanuit de Algemene Wet Bijzondere Zorg (AWBZ) zijn wonen en zorg nu losgekoppeld. De cliënt betaalt zelf voor de huur- of koopwoning en de zorg wordt, afhankelijk van de situatie, gefinancierd via de Zorgverzekeringswet (ZVW), Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) of Wet langdurige zorg (Wlz, ter vervangen van de oude AWBZ).

Concreet betekent de extramuralisering dat cliënten in de relatieve lagere zorgcategorieën niet langer intramuraal (zorg met verblijf in een instelling) wonen, maar in een zelfstandige woonruimte wonen en daar zorg ontvangen (extramuraal). De zorgzwaartepakketten (ZZP's, uit de oude ABWZ) 1 en 2 zijn voor alle typen zorg inmiddels geëxtramuraliseerd. Voor de VG-sector (verstandelijke gehandicapten) is ook ZZP 3 deels extramuraal gemaakt en voor de V&V-sector (verpleging en verzorging) ZZP 3 helemaal en ZZP 4 deels¹. In de bijlage worden deze ZZP-categorieën nader toegelicht.

Domotica en zorg

Technologische ontwikkelingen op het gebied van wonen en zorg kunnen in potentie een groot effect hebben op hoe en hoe lang mensen met een zorgbehoefte thuis kunnen blijven wonen. Doel hierbij is het verbeteren van de kwaliteit van de zorg, het verlagen van de werkdruk en de kosten in de zorgsector en verlenging van de periode waarin zorgbehoevenden nog thuis kunnen blijven wonen. Het gaat op dit moment bijvoorbeeld om sensoren die meten of iemand (rustig) slaapt, slimme camera's of bewegingssensoren en een draadloze alarmknop die cliënten bij zich kunnen dragen en waarmee ze hulp op afstand kunnen inschakelen. Naar verwachting groeien de mogelijkheden op dit gebied de komende jaren. Deze mogelijkheden bieden kansen, maar er moet altijd goed worden afgewogen of nieuwe middelen inderdaad bijdragen aan de doelen (betere kwaliteit, lagere lasten en kosten) en worden geaccepteerd door zowel de zorgbehoevenden als de zorgverleners. De gemeente Woudenberg kan samen met de zorgpartijen binnen de gemeente de ontwikkelingen op dit gebied monitoren en toepassingsmogelijkheden verkennen.

¹ Bron: Kenniscentrum Wonen-Zorg.

3.3 De actuele vraag naar wonen en zorg in Woudenberg

In deze paragraaf brengen we het zorggebruik (in relatie tot wonen) in kaart. We brengen eerst het huidige intra- en extramurale zorggebruik in Woudenberg in beeld en geven vervolgens een indicatie van de zorgbehoefte in 2030. Tot slot zetten we deze af tegen de verwachting en huidige plannen van zorgaanbieders.

INDICATIE TOEKOMSTIG ZORGGEBRUIK (INTRA- EN EXTRAMURAAL)

Om het toekomstig aantal intramurale zorgbehoevenden in beeld te brengen, combineren we de huidige verdeling van zorgtypen (somatisch, psychogeriatrisch, verstandelijke gehandicapt et cetera) per leeftijdsgroep met de ontwikkeling van de intramurale bevolking per leeftijdsklasse op basis van Primos2017. We gaan hierbij uit van een gelijkblijvend aandeel zorgindicaties per type per leeftijdsklasse.

Het toekomstig aantal extramurale zorgbehoevenden brengen we op een vergelijkbare wijze in beeld. We zetten de huidige verdeling van zorgtypen (somatisch, psychogeriatrisch, verstandelijke gehandicapt et cetera) per leeftijdsgroep af tegen het aantal reguliere huishoudens per leeftijdsklasse. Op basis van de groei van het aantal huishoudens per leeftijdsklasse kunnen we zo een indicatie geven van het te verwachten aantal extramurale zorgbehoevenden. In de praktijk valt dit aantal mogelijk nog hoger uit dan nu geraamd, als gevolg van verdere extramuralisering van zorgbehoevenden met een ZZP tot 4.

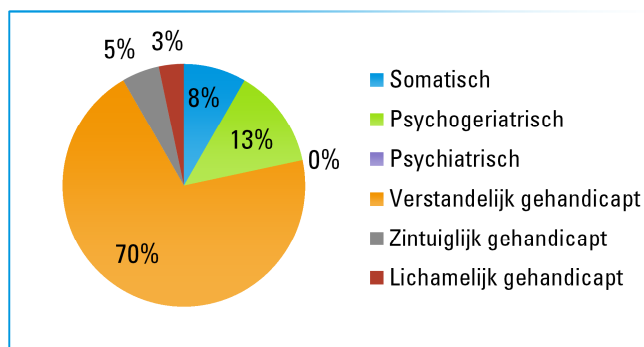
Intramurale zorg: circa 290 personen in 2018, 70% daarvan heeft VG-zorgprofiel

In Woudenberg wonen op dit moment circa 290 personen in een intramurale zorgwoning. De leeftijd van personen in een intramurale zorgwoning loopt relatief sterk uiteen. Wel zijn de leeftijdsgroepen 25 tot 35 jaar (15%), 55 tot 65 jaar en 85 jaar en ouder relatief sterk vertegenwoordigd binnen de intramurale bevolking in Woudenberg. Zie onderstaande tabel.

Splitsen we de intramurale groep uit naar type zorg, dan valt op dat circa 70% een VG-indicatie heeft (Verstandelijk Gehandicapt). Zo'n 13% ontvangt psychogeriatrische zorg en circa 8% ontvangt somatische zorg. Het aandeel intramurale personen met een zintuiglijke (5%) of lichamelijke handicap (3%) is relatief beperkt. Intramurale psychiatrische zorg wordt niet aangeboden in Woudenberg. Zie onderstaande figuur.

Figuur 2: intramurale bevolking Woudenberg 2018, naar leeftijd (links) en type zorgbehoefte (rechts)

Leeftijdsgroep	Aantal 2018	Aandeel 2018
intramuraal 0-15	5	2%
intramuraal 15-25	15	5%
intramuraal 25-35	45	15%
intramuraal 35-45	30	10%
intramuraal 45-55	40	14%
intramuraal 55-65	60	21%
intramuraal 65-75	25	8%
intramuraal 75-85	20	7%
intramuraal 85+	50	18%
Totaal	290	100%

Bron links: Primos2017 (ABF, 2017), bewerking Stec Groep (2018). Bron rechts: CIZ (2017, cijfers 2015), bewerking Stec Groep (2018). Aantallen zijn afgerond op 5-tallen. Hierdoor kunnen optellingen afwijken.

Extramurale zorg: circa 265 personen in 2018, ruim 62% heeft Somatisch zorgprofiel

Om een goed beeld te krijgen van de extramurale zorggebruikers in Woudenberg kijken we naar de verhouding tussen leeftijdsgroepen in Woudenberg en het huidige zorggebruik naar type zorg. Uit onderstaande tabel blijkt dat ruim de helft van alle huishoudens in 2018 in de leeftijdscategorie 35 tot 65 jaar valt. Het aandeel 65-plushuishoudens ligt op circa 31%.

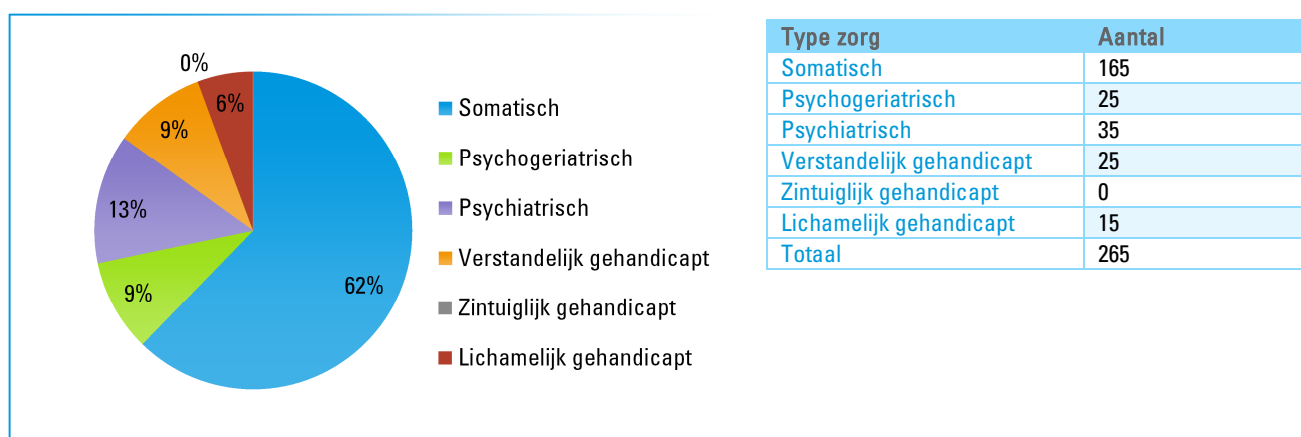
Tabel 2: aandeel reguliere huishoudens naar leeftijdsklasse Woudenberg 2018

Leeftijdsgroep	Huishoudens 2018	Aandeel 2018
15-25 jaar	110	2%
25-35 jaar	630	13%
35-45 jaar	770	15%
45-55 jaar	1.030	21%
55-65 jaar	870	17%
65-75 jaar	825	16%
75-85 jaar	560	11%
85 + jaar	220	4%
Totaal	5.015	100%

Bron: Primos2017 (ABF), bewerking Stec Groep (2018). Aantallen zijn afgerond op 5-tallen. Hierdoor kunnen optellingen afwijken.

In Woudenberg zijn er in 2018 tegelijkertijd circa **265 personen die extramurale zorg** ontvangen. Het aantal personen dat extramuraal zorg ontvangt op het totaal aantal huishoudens in Woudenberg ligt hiermee rond de 5%. Het gaat vooral om somatische zorg. Deze groep heeft een aandeel van 62% binnen de extramurale zorggroep. Zie onderstaande figuur.

Figuur 3: verhoudingen extramurale zorgbehoefte naar type in Woudenberg, 2018

Bron: CIZ (2017, cijfers 2015), bewerking Stec Groep (2018). Aantallen zijn afgerond op 5-tallen. Hierdoor kunnen optellingen afwijken.

3.4 Groeiende behoefte aan intramurale en extramurale zorg tot 2030

Intramurale zorg: circa 340 personen in 2030, groei van 50 personen ten opzichte van 2018

Op basis van Primos2017 verwachten we dat het aantal intramuraal wonende personen in Woudenberg tot 2030 toeneemt met circa 50 personen tot 340 personen. Een toename van ruim 17%. Tegelijkertijd verandert ook de samenstelling van de intramurale bevolking naar leeftijdsklasse de komende tien jaar relatief sterk. In 2030 is 32% van alle intramuraal wonende personen in Woudenberg 85 jaar of ouder. Op dit moment (2018) ligt dit aandeel nog op 18%. Het aandeel 65-plussers onder de intramurale bevolking groeit van 33% in 2018 naar 58% in 2030. Zie onderstaande tabel.

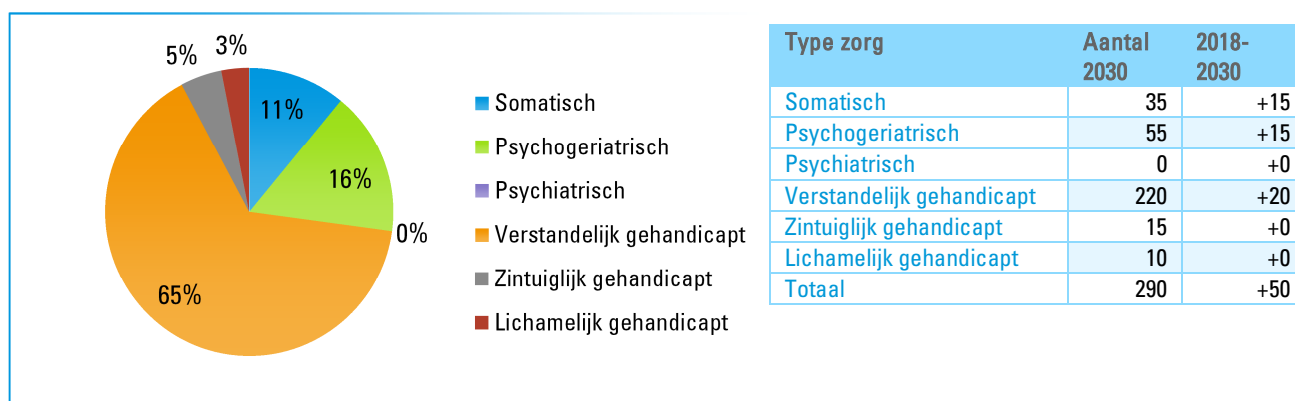
Tabel 3: ontwikkeling huishoudens intramuraal Woudenberg 2018-2030

Rijlabels	Huishoudens 2018	Huishoudens 2030	Ontwikkeling 2018-2030	Aandeel 2030
Intramuraal 0-15 jaar	5	5	0	2%
Intramuraal 15-25 jaar	15	30	15	8%
Intramuraal 25-35 jaar	45	35	-10	10%
Intramuraal 35-45 jaar	30	30	0	8%
Intramuraal 45-55 jaar	40	20	-20	6%
Intramuraal 55-65 jaar	60	25	-35	8%
Intramuraal 65-75 jaar	25	30	5	9%
Intramuraal 75-85 jaar	20	60	40	18%
Intramuraal 85+ jaar	50	110	55	32%
Totaal	290	340	50	100%

Bron: Primos2017 (ABF), bewerking Stec Groep (2018). Aantallen zijn afgerond op 5-tallen. Hierdoor kunnen optellingen afwijken.

De verandering in samenstelling van de intramurale bevolking naar leeftijdsklassen gaat gepaard met een veranderende vraag naar type zorg. Enerzijds worden huidige zorggebruikers ouder en schuiven zij door naar een hogere leeftijdsklasse, zonder dat hun type zorgvraag verandert. Hierdoor blijft bijvoorbeeld het aandeel intramurale bevolking met een VG-indicatie relatief hoog in 2030. Tegelijkertijd neemt als gevolg van de vergrijzing het aandeel van de intramurale bevolking dat somatische (11% in 2030) of psychogeriatrische zorg (16% in 2030) nodig heeft naar verwachting toe. Zie onderstaande figuur.

Figuur 4: intramurale bevolking Woudenberg 2030, naar type zorgbehoefte

Bron: Primos2017 (ABF, 2017), CIZ (2017), bewerking Stec Groep (2018). Aantallen zijn afgerond op 5-tallen. Hierdoor kunnen optellingen afwijken.

Extramurale zorg: circa 398 personen in 2030, groei van circa 135 personen ten opzichte van 2018

Om een goed beeld te krijgen van de extramurale zorggebruikers in Woudenberg kijken we naar de ontwikkeling van de leeftijdsgroepen in Woudenberg. Uit onderstaande tabel blijkt dat het aandeel 65-plushuishoudens in 2030 gegroeid is tot 39% van alle huishoudens. Hierin is de vergrijzing, zoals in hoofdstuk 3 behandeld, wederom goed terug te zien. Tegelijkertijd groeit echter ook het aandeel huishoudens tot 35 jaar. Woudenberg vergrijst en vergroent dus tegelijkertijd; en het aandeel huishoudens in de leeftijdsgroep 35 tot 65 jaar krimpt.

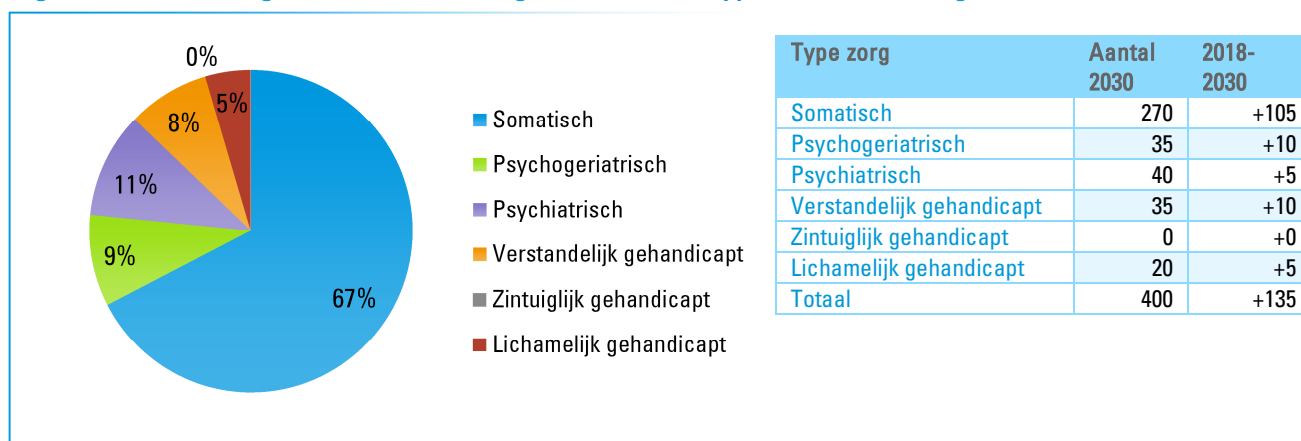
Tabel 4: aandeel reguliere huishoudens naar leeftijdsklasse Woudenberg 2030

Leeftijdsgroep	Huishoudens 2030	Aandeel 2030
15-25 jaar	155	3%
25-35 jaar	855	14%
35-45 jaar	875	14%
45-55 jaar	815	13%
55-65 jaar	1.010	17%
65-75 jaar	955	16%
75-85 jaar	900	15%
85 + jaar	485	8%
Totaal	6.055	100%

Bron: Primos2017 (ABF), bewerking Stec Groep (2018). Aantallen zijn afgerond op 5-tallen. Hierdoor kunnen optellingen afwijken.

Op basis van de te verwachten demografische ontwikkelingen stijgt het aantal personen dat **extramurale zorg nodig heeft tot circa 400 personen in 2030**. Als gevolg van het groeiend aandeel 65-plussers neemt het aandeel somatische zorg binnen de totale extramurale zorgbehoefte toe van circa 62% in 2018 naar circa 67% in 2030.

Figuur 5: verhoudingen extramurale zorgbehoefte naar type in Woudenberg, 2030

Bron: Primos2017 (ABF, 2017), CIZ (2017), bewerking Stec Groep (2018). Aantallen zijn afgerond op 5-tallen. Hierdoor kunnen optellingen afwijken.

3.5 Een groeiende vraag is te verwachten van jongeren en jongvolwassenen, die behoefte hebben aan een vorm van intensievere begeleiding of begeleid wonen

De gemeente Woudenberg heeft verschillende zorgvoorzieningen voor jongeren en jongvolwassenen. In onderstaande tabellen zijn de cliënten en de voorzieningen in 2017 weergegeven. Leveranciers/locaties van deze zorg zijn onder andere De Rading Youke, Eleos en De Grootte Fliert.

Tabel 5: Cliënten jongeren en jongvolwassenen in 2017 - 2030

Type zorg	Aantal 2030	2017-2030
Verblijf en verblijf opvoed en opgroeihulp totaal	40	+0
Logeren/respijtzorg	21	+0
Wmo Begeleiding 18plus	50	+5
Totaal	110	+5

Tabel 6: Aanbod voorzieningen en cliënten jongeren en jongvolwassenen in 2017

Perceel	Subcategorie	Cliënten	voorzieningen
Verblijf en verblijf opvoed en opgroeihulp totaal	Pleegzorg	40	36
	KTC		3
	Pleegzorg deeltijd		3
	Behandelgroep		2
	Gezinshuizen - middel		2
	LVG Wonen met intensieve behandeling en begeleiding		2
Logeren/respijtzorg	Logeren Buiten	21	13
	Logeren Uithuis		10
Wmo Begeleiding 18plus	Praktisch	10	13
	Specialist	34	45
Totaal		105	129

Op basis van de te verwachten demografische ontwikkelingen neemt het aantal jongeren en jongvolwassenen toe dat **deze zorg nodig heeft tot circa 110 personen in 2030**, op basis van de gegevens uit 2017. Als gevolg van het toenemende aantal jongeren zal ook de vraag naar andere jeugdzorg zoals ondersteuning bij gedrag en dagbegeleiding toenemen.

4 Het aanbod aan wonen en zorg in Woudenberg

4.1 Inventarisatie van plannen en huidig aanbod van zorgpartijen

In deze paragraaf staat de inventarisatie van het huidige aanbod van zorg in Woudenberg en brengen we de toekomstplannen van de zorgpartijen in Woudenberg in beeld. De verkregen gegevens zijn verwerkt in onderstaande tabellen.

Zorggroep Charim

De doelgroep van Zorggroep Charim is de ouder wordende mens met grondslag somatiek en psychogeriatric. Het gaat om mensen met een ZZP 4 tot circa ZZP 7- indicatie. In onderstaande tabel zijn de woningen van Charim weergegeven (locatie Groenewoude).

Tabel 7: aanbod Zorggroep Charim

Type	Indicatie	Aantal	Opmerking
Intramuraal	PG (ZZP 5 en 7)	18	Drie gesloten woongroepen van 6 woningen
Extramuraal	Volledig Pakket Thuis (VPT)	3	
Tijdelijke huisvesting	<i>Wisselend</i>	1	
Uitwisselbaar	<i>Wisselend</i>	12	
Totaal		34	

Bron: Zorggroep Charim (2018), bewerking Stec Groep (2018).

Zorgboerderij Breehoef

Zorgboerderij Breehoef voorziet in dagbesteding voor 21 cliënten. Het gaat dus om extramurale zorg van mensen met uiteenlopende indicaties zoals dementie, autisme, verslaving, hersenletsel en psychiatrische problemen. Zorgboerderij Breehoef bedient vraag vanuit de regio (Woudenberg en Scherpenzeel). Er is geen wachtlijst, maar Zorgboerderij Breehoef zit wel altijd vol. Wel wordt er een verschuiving waargenomen naar zorgbehoefte vanuit mensen met zwaardere indicaties.

Tabel 8: aanbod Zorgboerderij Breehoef

Type	Indicatie	Aantal	Opmerking
Dagbesteding	Het betreft cliënten met een zorgvraag voor dementie, psychisch, NAH, autisme, somatisch, jongeren en verstandelijke beperking.	21	Dagbesteding
Totaal		21	

Bron: Zorggroep Charim (2018), bewerking Stec Groep (2018).

Reinaerde

Reinaerde richt zich in Woudenberg op mensen met een beperking. Het gaat om drie locaties, waarvan Heygraeff de grootste is met 165 bewoners. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aanbod wonen en zorg van Reinaerde in Woudenberg. De cliënten die werken op het terrein, wonen ook op het terrein.

Tabel 9: aanbod Reinaerde

Type	Indicatie	Aantal	Opmerking
Intramuraal	VG07 en VG08	165	Beschut terrein
Intramuraal	VG03, VG04 en VG06	45	De Bongerd en Slotlaantje
Extramuraal	wonen ZZP of via de Jeugdwet	3	Gezinswoonvorm
Totaal		213	

Bron: Reinaerde (2018), bewerking Stec Groep (2018).

Daarnaast begeleidt Reinaerde 25 cliënten (VG) die diverse ondersteunende werkzaamheden verrichten in multifunctioneel centrum De Schans in Woudenberg en biedt Reinaerde aan circa 150 cliënten gevarieerde dagbesteding op het beschut terrein. Tot slot levert Reinaerde in Woudenberg aan 10 tot 15 cliënten ambulante begeleiding in de thuissituatie.

Woonzorgboerderij Moriahoeve

Woonzorgboerderij Moriahoeve biedt intramurale zorg aan voor mensen met dementie (ZZP 5 en 7).

Tabel 10: aanbod Moriahoeve

Type	Indicatie	Aantal	Opmerking
Extramuraal	Verpleging en verzorging ZZP 5 of 7	37	Kleinschalige woonvorm met zorg voor mensen met dementie; de huur- en verblijfskosten worden door de bewoners zelf betaald; de zorg wordt vergoed via VPT
Dagbesteding	WMO: BG GRP	20	Dagactiviteiten voor mensen die een dagstructuur wensen of nodig hebben Dementiezorg en –advies plus individuele begeleiding thuis
Totaal		57	

Bron: Moriahoeve (2018), bewerking Stec Groep (2018).

Leliezorggroep

De Leliezorggroep biedt intramurale zorg aan een brede groep zorgbehoevenden (ZZP 4 tot 7). Daarnaast worden diverse vormen van extramurale zorg/ondersteuning aangeboden, zie onderstaande tabel.

Tabel 11: aanbod Leliezorggroep

Type	Indicatie	Aantal	Opmerking
Intramuraal	ZZP 4 - 7 (oplopend tot tijdelijk 10)	15	13 appartementen, 2 plekken voor tijdelijk verblijf
Extramuraal	Hulp bij huishouden	30	Voor zowel ouderen als jongeren burgers beperkingen
	Verpleging en verzorging (V&V)	15	
	Intensief ambulante hulpverlening (IAH)	<i>wisselend</i>	Intensieve begeleiding en ontwikkelen van vaardigheden
Totaal		60+	

Bron: Leliezorggroep (2018), bewerking Stec Groep (2018).

Beweging3.0

Zorgorganisatie Beweging3.0 is actief op het gebied van zorg, wonen en welzijn in de regio Eemland (waaronder gemeente Woudenberg). Ruim 3.200 medewerkers en 2.000 vrijwilligers werken voor Beweging3.0. In de thuiszorg, verzorgingshuis- en verpleeghuiszorg, revalidatiezorg, dagcentra, maatschappelijke zorg, dienstverlening en welzijnswerk (WELZIN) en ledenservice (Leef3.nu). In gemeente

Woudenberg zijn geen woonvoorzieningen (inclusief zorg) van Beweging3.0 gevestigd. Wel wordt thuiszorg of wijkverpleging in Woudenberg aangeboden.

4.2 Uitbreidingsplannen van zorgpartijen in Woudenberg

In deze paragraaf gaan we kort in op de uitbreidingsplannen of andere plannen die invloed hebben op het zorgaanbod en de capaciteit binnen de gemeenten Woudenberg. Dit is gebaseerd op informatie die bij de partijen zelf is opgehaald.

Zorggroep Charim

Charim heeft op dit moment geen concrete uitbreidingsplannen voor de toekomst. Wel start binnenkort een belangstellingsonderzoek. Charim ervaart vanuit de achterban dat er toenemende (zorg)woningvraag is vanuit de groeiende groep ouderen in Woudenberg.

Zorgboerderij Breehoef

Op dit moment heeft Zorgboerderij Breehoef geen concrete uitbreidingsplannen voor de toekomst.

Reinaerde

Reinaerde ontwikkelt op dit moment een nieuw complex aan de Prins Hendrikstraat. Hier komen 24 plaatsen, deels ter vervanging van Slotlaantje (waar nu 15 cliënten wonen). Per saldo komen er dus 9 plaatsen bij. Daarnaast staat verbouwing van De Bongerd in de planning.

Woonzorgboerderij Moriahoeve

Woonzorgboerderij Moriahoeve heeft geen concrete plannen, maar wel ideeën voor de toekomst. Er wordt nagedacht over een logeershuis voor mensen met dementie en over een woonvorm voor echtparen, waarvan er één dementie heeft.

Leliezorggroep

De Leliezorggroep heeft op dit moment geen concrete uitbreidingsplannen voor Woudenberg. Wel geeft deze partij aan de ambitie te hebben om te groeien in Woudenberg.

Beweging3.0

Beweging3.0 biedt extramurale zorg aan in totaal 53 ouderen met somatische of psychogeriatrische problematiek. Deze zorgaanbieder heeft geen plannen om in de gemeente Woudenberg intramurale capaciteit toe te voegen. Er is geen concrete ambitie om de wijkverpleging verder uit te breiden, maar de organisatie zal meebewegen met de marktvraag (mits dit past in de personele capaciteit).

Bijlage: begrippen

In onderstaande lijst geven we per definitie een korte omschrijving.

Intramurale zorg

Intramurale zorg is zorg gecombineerd met een onafgebroken verblijf in een instelling. Het gaat om zorg in een verpleeghuis of verzorgingshuis, instelling voor gehandicapten of instelling voor cliënten met langdurige psychische problemen. De woonruimte en de zorg worden dus bij dezelfde partij afgenomen.

Extramurale zorg

Extramurale zorg betreft de mogelijkheid om zorg af te nemen in een zelfstandige woning. De woning wordt dus gekocht of gehuurd door de zorgbehoevende zelf. Zorg wordt op maat apart afgenomen bij een zorgpartij. De woning kan, maar hoeft niet aangepast te zijn.

Extramurale zorgwoning

Een extramurale zorgwoning is een aangepaste, maar zelfstandige woning, waarin zorg door de bewoners apart wordt afgenomen (zie extramurale zorg).

ZZP-pakket (zwaarte zorgpakket)

Oude indeling van type en zwaarte zorgbehoefte op basis van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Deze wet is sinds 2015 opgeheven en overgegaan in de Wet Langdurige zorg (Wlz). De ZZP-aanduiding is aangepast naar het zorgprofiel, zie onderstaand.

Zorgprofiel

Met de transitie van de AWBZ naar de Wlz is de classificering van zwaarte en type zorg dat iemand nodig heeft veranderd. Het ZZP-pakket (zie voorgaande) is vervangen door het zorgprofiel. In de praktijk wordt de term ZZP echter nog steeds gebruikt, bijvoorbeeld om aan te duiden welke categorieën zorg zijn geëxtramuraliseerd. In onderstaande tabel is een totaaloverzicht weergegeven van de nieuwe zorgprofielen met daarachter de oude ZPP-aanduiding op basis van de oude AWBZ.

Sector Verpleging en verzorging (VV)	ZZP AWBZ
VV Beschut wonen met intensieve begeleiding en uitgebreide verzorging	4 VV
VV Beschermde wonen met intensieve dementiezorg	5 VV
VV Beschermde wonen met intensieve verzorging en verpleging	6 VV
VV Beschermde wonen met zeer intensieve zorg, vanwege specifieke aandoeningen, met de nadruk op begeleiding	7 VV
VV Beschermde wonen met zeer intensieve zorg, vanwege specifieke aandoeningen, met de nadruk op verzorging/verpleging	8 VV
VV Herstelgerichte behandeling met verpleging en verzorging	9b VV
Sector Verstandelijk Gehandicapt (VG)	
VG Wonen met begeleiding en verzorging	3 VG
VG Wonen met begeleiding en intensieve verzorging	4 VG
VG Wonen met intensieve begeleiding en intensieve verzorging	5 VG*
VG Wonen met intensieve begeleiding, verzorging en gedragsregulering	6 VG
VG (Besloten) wonen met zeer intensieve begeleiding, verzorging en gedragsregulering	7 VG*
VG Wonen met begeleiding en volledige verzorging en verpleging	8 VG*
Sector Licht Verstandelijk Gehandicapt (LVG)	
LVG Wonen met enige behandeling en begeleiding (18 tot 23 jaar)	1 LVG
LVG Wonen met behandeling en begeleiding (18 tot 23 jaar)	2 LVG
LVG Wonen met intensieve behandeling en begeleiding, kleine groep (18 tot 23 jaar)	3 LVG
LVG Wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding (18 tot 23 jaar)	4 LVG*
LVG Besloten wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding (18 tot 23 jaar).	5 LVG*
LVG Behandeling in een SGLVG behandelcentrum	1 SGLVG*

<i>Sector Lichamelijk Gehandicapt (LG)</i>	
LG Wonen met begeleiding en enige verzorging	2 LG
LG Wonen met begeleiding en verzorging	4 LG
LG Wonen met begeleiding en intensieve verzorging	5 LG*
LG Wonen met intensieve begeleiding en intensieve verzorging	6 LG
LG Wonen met zeer intensieve begeleiding en zeer intensieve verzorging	7 LG*
<i>Sector Zintuiglijk Gehandicapt, auditief en communicatief (ZGaud)</i>	
ZGaud Wonen met intensieve begeleiding en verzorging	2 ZGaud
ZGaud Wonen met intensieve begeleiding en intensieve verzorging	3 ZGaud*
ZGaud Wonen met intensieve begeleiding en enige verzorging	4 ZGaud
<i>Sector Zintuiglijk Gehandicapt, visueel (ZGvis)</i>	
ZGvis Wonen met begeleiding en enige verzorging	2 ZGvis
ZGvis Wonen met intensieve begeleiding en verzorging	3 ZGvis
ZGvis Wonen met intensieve begeleiding en intensieve verzorging	4 ZGvis
ZGvis Wonen met zeer intensieve begeleiding en zeer intensieve verzorging	5 ZG vis*
<i>Sector GGZ, B-groep (GGZ-B)</i>	
GGZ-B Voortgezet verblijf met intensieve begeleiding	3b GGZ
GGZ-B Voortgezet verblijf met intensieve begeleiding en verzorging	4b GGZ
GGZ-B Voortgezet verblijf met intensieve begeleiding en gedragsregulering	5b GGZ
GGZ-B Voortgezet verblijf met intensieve begeleiding en intensieve verpleging en verzorging	6b GGZ
GGZ-B Beveiligd voortgezet verblijf vanwege extreme gedragsproblematiek met zeer intensieve begeleiding	7b GGZ

Bijlage: voorzet beleidsstuk 2018 - 2022

In deze bijlage geven we u een inhoudelijke en kwalitatieve voorzet voor het te voeren beleid in gemeente Woudenberg.

Ambitie van Woudenberg

De ambitie van Woudenberg is dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Zowel in het huurwoningsegment als bij de koopwoningen vraagt dat om geschikte (passende en betaalbare) woningen of woningen die geschikt kunnen worden gemaakt aan de zorgbehoefte (levensloopbestendig wonen). Daarnaast betekent dit een behoefte aan voorzieningen, ontmoeting, welzijn en zorg in de directe nabijheid van woningen. Dit heeft invloed op zowel de bestaande woningvoorraad als de nieuwbouwplannen.

Trends en ontwikkelingen

Langer zelfstandig wonen

Door extramuralisering blijven mensen langer thuis wonen. Mensen met een steeds zwaardere zorgindicatie moeten in de reguliere voorraad gehuisvest worden en blijven. Er is daardoor een toenemende vraag naar (intensieve) extramurale zorg. Dit geldt zowel voor de verstandelijke gehandicapten (VG) en Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) en de ouderenzorg. De behoefte aan beschermde en beschutte woonvormen voor ouderen, GGZ en VG neemt sterk toe. Ook door vergrijzing neemt het aandeel oudere huishoudens de komende jaren flink toe.

In een geschikte woning

Door de extramuralisering en vergrijzing neemt de vraag naar een vorm van geclusterd wonen toe. Dit zijn clusters van geschikte woningen waar mensen met een deels soortgelijke zorgbehoefte wonen en waar welzijn en zorg op afroep aanwezig is. Demografische verwachtingen geven een beeld van de omvang van de toekomstige doelgroep ouderen.

En een geschikte woonomgeving

Voor de meeste ouderen geldt dat zij in een gewone woning willen blijven wonen en niet verhuizen naar een specifieke woonvoorziening. De zorgbehoefte en aanpassingsbehoefte van de woning en woonomgeving zal daar ontstaan waar de ouderen nu wonen.

De ouderen van nu wonen vaker dan voorheen in (luxe) grondgebonden koopwoningen. De aanpasbehoefte zal zich dus steeds vaker voordoen in de eigen woning. In de (sociale) huursector ligt de opgave in een goede spreiding en toewijzing van (zorg) woningen.

Met een aangepast aanbod aan voorzieningen

Behalve de fysieke opgave is het vooral van belang de ondersteuning bij de mensen thuis goed te regelen. Dit vraagt om voldoende zorg- en welzijnsaanbod in de directe omgeving van de woningen van cliënten. Bezuinigingen op welzijn en zorg maken dat aanbod echter steeds moeilijker realiseerbaar. De vraag naar mantelzorg en vrijwilligersondersteuning zal hierdoor toenemen.

Opgaven & Richtingen

Faciliterende rol gemeente bij langer zelfstandig wonen

De gemeente heeft bij het creëren van de ruimtelijke mogelijkheden om langer zelfstandig te kunnen wonen een faciliterende rol. Zo kunnen zij bijvoorbeeld stimuleren dat het makkelijker wordt om zorg te verlenen, door het gemengd wonen van jongeren en ouderen mogelijk te maken. Zo kunnen jongeren makkelijker iets voor ouderen doen. Datzelfde geldt voor de mantelzorgers. Landelijke wetgeving maakt het bouwen van mantelzorgwoningen mogelijk. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan bouwen in de achtertuin van kinderen.

De gemeente maakt (in het bestemmingsplan) ruimte voor wonen met zorg en is maximaal flexibel als het gaat om toekomstbestendig wonen. Reguliere zorgwoningen passen binnen de bestemming 'wonen'. Denk daarbij aan seniorenwoningen en aan het levensloopbestendig maken van woningen. Voor intensieve extramurale zorg is er een speciale aanduiding in het bestemmingsplan nodig.

Zorgwoningen in de buurt van voorzieningencusters

In die gebieden waar een goed voorzieningenniveau aanwezig is, concentreert en versterkt de gemeente de zorgvoorzieningen. Dit houdt in dat aan die gebieden prioriteit wordt gegeven om de woningen levensloopbestendig te maken, dat nieuwbouw daar wordt afgestemd op de behoefte en dat de bereikbaarheid daar wordt verbeterd. Daarbij is de draaglast hiervoor passend bij de draagkracht van de wijk: eenzijdig samengestelde wijken wil de gemeente voorkomen.

Het stimuleren van gebiedsgericht samenwerken

Om te komen tot een integrale aanpak van wonen, welzijn en zorg, dienen alle betrokken partijen gezamenlijk gebiedsgericht te werken. De decentralisatie in het sociale domein kan een bijdrage leveren aan de noodzakelijke gebiedsgerichte aanpak, bijvoorbeeld door de inzet van wijkteams. Om per wijk bestaande voorzieningencusters te versterken, moeten alle betrokken partijen om tafel om te zien dat ieder vanuit zijn rol kan bijdragen. Zo kan Vallei Wonen bijvoorbeeld via wooncoaches levensloopbestendigheid stimuleren rondom voorzieningen, de gemeente kan dat met haar wijkcoaches en ontwikkelaars kunnen woningen geschikt maken voor zorgbehoevenden (toegankelijkheid, alles op één vloer et cetera.).

Een openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeting

Het zelfstandig naar buiten kunnen en contacten kunnen onderhouden is belangrijk voor ieder mens. De openbare ruimte moet zo worden ingericht dat ontmoeting (tussen alle leeftijden) kan plaatsvinden en dat deze voldoende inspireert en uitdaagt om actief te worden/blijven. Bij het vormgeven van deze ontmoetingsomgeving staat de behoefte centraal. Is het gemeentelijke wijkcentrum de aangewezen plek of zijn er juist andere behoeften? Daarbij werkt de gemeente aan een integrale visie op maatschappelijk vastgoed. Niet het gebouw staat centraal, maar de wensen van inwoners.

Meer ruimte in het woonprogramma voor nieuwe initiatieven

De tendens van intramuraal naar extramuraal maakt het realiseren van 'alles-inclusief' zorgaanbod lastig. Hoewel vanuit regelgeving de vraag naar intramurale woonvormen zal teruglopen, zal de behoefte aan nabije zorg en welzijn niet verdwijnen. Mensen zijn langer op zichzelf en hun eigen netwerk aangewezen. Isolement en eenzaamheid liggen op de loer. De gemeente wil in het woonprogramma ruimte bieden aan kleinschalige wooninitiatieven gericht op een nieuwe vorm van gemeenschapsgevoel en betrokkenheid of andere aan innovatieve woonvormen of woonomgevingen waarbij informele netwerken makkelijker worden aangesproken. Woudenberg wijst locaties aan als experimenteerruimte. Ze creëert 'woonvlekken' in bestemmingsplannen, waar nog geen stedenbouwkundig plan voor is. In deze gebieden is maximale speelruimte. In zo'n woonvlek kunnen bijvoorbeeld woonhofjes, wooncommunes en particuliere initiatieven landen. In deze experimenteerzones wordt de inrichting echt bepaald door de vraag: eerst vraag, dan pas woningen, openbare ruimte en stedenbouw. Een andere mogelijkheid is dat bouwgrond aan een collectief wordt uitgegeven en tuinen of andere ontmoetingsruimte in gezamenlijk beheer bij een Vereniging van Eigenaren wordt ondergebracht.

Levensloopbestendigheid in bestaande voorraad en nieuw te bouwen woningen

De vraag naar levensloopbestendige woningen doet zich voor in verschillende marktsegmenten. Voor mensen die vallen binnen de sociale doelgroep en zorgbehoefte hebben, is er beleid ontwikkeld op toewijzing van beschikbare zorgwoningen.

Beleid voor het toewijzen van beschikbare zorgwoningen

Hierin is de beleidslijn opgenomen dat woningen die geschikt of aangepast zijn voor zorgvragers, eerst worden aangeboden aan huishoudens met een zorgvraag. Bij het levensloopbestendig maken van de woningvoorraad gaat prioriteit uit naar woningen die dichtbij clusters van voorzieningen liggen.

WAT GAAT WOUDENBERG DOEN?

- Ze wijst locaties aan waar ruimte is voor nieuwe of andere vormen van wonen.
- Ze geeft specifieke aandacht aan de inrichting van de openbare ruimte, afgestemd op veranderende wensen van doelgroepen.
- Ze maakt levensloopbestendig wonen eerst mogelijk dichtbij voorzieningen.
- Ze onderzoekt de inzet van de blijverslening van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten. Zo kunnen gemeenten een aantrekkelijk financieel instrument inzetten om eigenaren-bewoners te faciliteren bij het levensloopbestendig maken van hun woning.
- Ze maakt prestatieafspraken met Vallei Wonen over de bijdrage die de corporatie aan de opgave aan levensloopbestendig levert.
- Ze blijft de effecten van extramuralisering op de woningvraag monitoren.